

Vetenskapsrådet

Kungl. biblioteket

2015 -08- 26

Dnr: 1.4.1-2015-834

doknr 1

Diarienummer
5.2-2015-5961
Datum
2015-08-24
Handläggare
Jonas Björck
Elisabeth Sjöstedt
Henrik Aldberg

Avsiktsförklaring mellan Vetenskapsrådet och Kungl. biblioteket om att skapa ett svenskt auktoritetsregister över publiceringskanaler

Kungliga biblioteket har av regeringen fått ett tillfälligt och särskilt finansierat uppdrag att vidareutveckla den nationella publikationsdatabasen SwePub i samverkan med Vetenskapsrådet. Syftet med uppdraget är att möjliggöra bibliometriska analyser och studier av publiceringsmönster inom svensk forskning. Genom SwePub kan även den del av svensk forskning som inte finns representerad i Web of Science studeras. Exempel på analyser som ett vidareutvecklat SwePub kan användas till är:

- Publikationsvolym, till exempel antal publikationer per år uppdelat på ämnesområde.
- Publiceringsmönster, till exempel vilka tidskrifter och förlag som förekommer inom olika ämnesområden.
- Samarbeten, till exempel mellan svenska lärosäten samt deras respektive andel internationella samarbeten.

Inom ramen för detta uppdrag har Vetenskapsrådet blivit ombett att utreda möjligheten att skapa ett så kallat auktoritetsregister över publiceringskanaler¹ i Sverige. Både Kungliga Biblioteket och Vetenskapsrådet är av den uppfattningen att ett auktoritetsregister över publiceringskanaler är en förutsättning för effektiv registrering och kvalitetssäkring av de metadata som levereras till SwePub och att en hög datakvalitet vad gäller publiceringskanaler är en av förutsättningarna för att kunna använda SwePub för analysändamål.²

En annan viktig förutsättning för bibliometriska analyser är att de enskilda publikationerna i SwePub ämnesklassificeras. Ett auktoritetsregister och ämnesklassificerade publikationer är också en förutsättning för att kunna urskilja de publikationer som ska ligga till grund för utvärderingen i det av Vetenskapsrådet föreslagna FOKUS-systemet för medelstildelning.

¹ Begreppet publiceringskanal syftar till tidskriftsserier, bokförlag, bokserier, konferensserier m.m.

² Kanaler kan till exempel registreras under olika namnvarianter. Dessutom registreras många texter i SwePub som inte är sakkunniggranskade till exempel debattartiklar i dagstidningar, studentlitteratur m.m. En auktoriserad lista över publiceringskanaler behövs både för att förbättra datakvaliteten och för att identifiera och validera den delmängd som kan betraktas vara sakkunniggranskad och vetenskaplig.

Vetenskapsrådet

Liknande auktoritetsregister finns redan i Danmark, Finland och Norge. Det finns sedan tidigare ett informellt nätverk där dessa länder diskuterar samarbete och arbetsdelning kring registren och Vetenskapsrådet har inom ramen för SwePub-projektet deltagit i arbetsgruppsmöten under våren 2015. Det nordiska samarbetet tillgängliggör bibliografiska metadata av hög kvalitet och med hög täckningsgrad, och Vetenskapsrådet ser stora fördelar med att utgå från ett nordiskt register i upprättandet det svenska registret över publiceringskanaler.

Vetenskapsrådet och Kungliga biblioteket anser att det även finns andra betydande mervärden av att ingå i ett nordiskt samarbete kring publikationskanaler, dels förbättrad resurseffektivitet, dels att förbättrad kvalitet och jämförbarhet av data som ligger till grund för analyser. Ett auktoritetsregister över publiceringskanaler möjliggör också jämförelser mellan de nordiska länderna i form av ovan nämnda analyser. Det kan på sikt också möjliggöra en uppföljning av publicering i OA-tidskrifter på nordisk nivå.

Det föreslagna nordiska samarbetet omfattar:

- Ett utbyte av bibliografisk metadata om publikationskanalerna mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige och en fördelning av arbetet för att ta fram och validera data.
- En nordisk överenskommelse över vilka poster som bör ingå i registret och en gemensam definition av dessa.
- Att enas kring definitioner för att bedöma om en publiceringskanal kan anses vara sakkunniggranskad.

Samarbetet omfattar inledningsvis *inte* ett harmoniserat system för att värdera de vetenskapliga kanalerna (även om detta kan vara önskvärt på sikt) eller en gemensam nivåindelning av publiceringskanaler. Det innebär inte heller en gemensam portal för att föreslå nya kanaler. Den 'nordiska listan' är istället en gemensam resurs som respektive land kan hämta data från men inte är bunden att följa. Samarbetet består av organisationer som ansvarar för den tekniska förvaltningen och policyfrågor i respektive land.³

Vetenskapsrådet och Kungl. biblioteket gör följande ställningstaganden:

- Att Vetenskapsrådet deltar i det föreslagna nordiska samarbetet kring publikationskanaler och tillsammans med Kungliga biblioteket utgör den svenska delegationen.
- Att Vetenskapsrådet ansvarar som svensk part för bedömningen av huruvida publiceringskanaler är att betrakta som sakkunniggranskade och vetenskapliga ('scholarly'). Vidare att Vetenskapsrådet ansvarar som svensk part för frågor av policykaraktär såsom gemensamma nordiska definitioner av nyckelbegrepp.

³ Danmark: The Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry for Education and Research (FI), Finland: Federation of Finnish Learned Societies (TSV), Ministry of Education and Culture (OKM), IT Center for Science (CSC), Norge: Norwegian Social Sciences Data Services (NSD), The Norwegian Association of Higher Education Institutions (UHR), The National Publication Committee, Sverige: Vetenskapsrådet (VR), Kungliga biblioteket (KB), Norden: NordForsk.

Vetenskapsrådet

- Att Vetenskapsrådet och Kungliga biblioteket tillsammans upprättar ett särskilt svenskt register över publiceringskanaler, baserat på det nordiska registret.
- Att Vetenskapsrådet och Kungliga biblioteket tillsammans verkar för att definitioner om publiceringskanaler är i linje med *Förslag till Nationella riktlinjer för öppen tillgång till vetenskaplig information*.

Förutsättningarna för att upprätta ett svenskt auktoritetsregister är följande:

- Att Kungliga biblioteket får ett permanent uppdrag och permanent hållbar finansiering för att *dels* upprätta och underhålla ett register med bibliografisk metadata om publiceringskanaler som insamlas till SwePub, *dels* att skapa en teknisk plattform för förvaltning och tillhandahålla data, inklusive gränssnitt och API.

Underskrifter

Sven Stafström
Generaldirektör
Vetenskapsrådet

Gunilla Herdenberg
Riksbibliotekarie
Kungliga Biblioteket